

»Končno morem bralkam in bralcem dati v roke že dolgo obljubljeni knjigo o Jezusovem otroštvu. Ni tretji zvezek, ampak nekakšna vhodna veža k obema knjigama o liku Jezusa iz Nazareta, ki sta že izšli (obe tudi v slovenskem prevodu),« piše papež Benedikt XVI. v kratkem predgovoru svoje knjige o Jezusovem otroštvu. »Tu sem zdaj v pogovoru s preteklimi in sedanjimi razlagalci poskušal razložiti to, kar Matej in Luka na začetku svojih evangelijev poročata o Jezusovem otroštvu ... Prizadeval sem si vzpostaviti dialog z besedili. Pri tem sem se zavedal, da ta pogovor v prepletanju sedanjosti, preteklosti in prihodnosti ne more biti nikoli dokončan in da vsaka razlaga zaostaja za veličino svetopisemskega besedila. Upam, da knjižica kljub svojim mejam lahko pomaga mnogim ljudem na njihovi poti k Jezusu in z Jezusom.« Knjiga, papežev dar za božične praznike, je že izšla v slovenskem

Papež Benedikt XVI. sprejema prvi izvod svoje knjige o Jezusovem otroštvu.

Foto: Reuters

prevodu pri založbi Družina. Obsega štiri poglavja: »Od kot si ti?«, Oznanilo rojstva Janeza Krstnika in Jezusovega rojstva, Jezusovo rojstvo v Betlehemu ter Modri z Vzhoda in beg v Egipt. Malo se bomo ustavili ob tem zadnjem poglavju.

Papež Benedikt XVI.

»Končno vam dajem v roke že dolgo obljubljeni knjigo o Jezusovem otroštvu.«

»Komaj katera svetopisemska pripoved je zbudila toliko domišljije, a tudi raziskovanja in premišljevanja kakor pripoved o 'modrih' iz 'dežele sončnega vzhoda', ki jo evangelist Matej navezuje neposredno na poročilo o Jezusovem rojstvu: »*Ko je bil Jezus rojen v Betlehemu v Judeji v dneh kralja Heroda, so prišli modri (zvezdoslovci) z Vzhoda v Jeruzalem in spraševali: "Kje je novorojeni kralj Judov? Videli smo namreč, da je vzšla njegova zvezda in smo se mu prišli pokloniti"*« (Mt 2,1 sl.). Kot prvo najdemo tukaj določitev zgodovinskega okvira s sklicevanjem na kralja Heroda in na rojstni kraj Betlehem.« Ko razmišlja o modrih, papež piše o zgodovinskem in zemljepisnem okviru

pripovedi, sprašuje se, kdo so bili ti modri, kakšna je bila zvezda, ki jih je vodila, po njihovem postanku v Jeruzalemu jih vodi v Betlehem. V vsem je treba iskati globlji pomen.

Pojem 'modreci' ima več pomenov: tako so imenovali pripadnike perzijske duhovniške kaste; modreci (magoi) pa so bili tudi čarodeji. V Matejevi pripovedi o modrih je modrost tista moč, ki privede ljudi na pot, ki vodi h Kristusu. »Možje, o katerih govori Matej, niso bili samo zvezdogledi ... predstavljajo naravnost verstev na Kristusa«. Osebe, ki stopajo pred nas v tem božičnem času, so povezane s Svetim pismom. »Cerkveno izročilo je božično zgodbo kar samoumevno bralo skupaj z Izaijem (1,3) in tako sta v jaslice prišla vol in osel. Podobno je tudi zgodbo o modrih brala skupaj s psalmom 72 in prerokom Izaijem. Tako so modri z Vzhoda postali kralji, z njimi pa so zavile v jaslice kamele in dromedarji ... Ljudstvo jih

Foto: France STELE

Poklon svetih Treh kraljev, freska v cerkvi sv. Primoža nad Kamnikom.

je predstavljalo kot kralje treh tedaj znanih celin: Afrike, Azije, Evrope. Črni kralj trdno spada zraven: v Jezusovem kraljestvu ni razlike med rasami in porekli, človeštvo je v njem in po njem zedinjeno, ne da bi izgubilo bogastvo različnosti. Pozneje so trem kraljem pripisovali tudi življenjske dobe ljudi: mladost, zrelost in starost. Tudi to je smiselna ideja, ki kaže, da različni liki človeškega življenja v občestvu z Jezusom vedno najdejo svoj pomen in svojo notranjo edinost. Ostane odločilna misel: modri z Vzhoda so začetek. Zastopajo odprtost človeštva za Kristusa. Začenjajo procesijo, ki se vije skozi vso zgodovino. Zastopajo notranje pričakovanje človeškega duha, zastopajo naravnost verstev in človeškega razuma na Kristusa.«

Zvezda, ki je modre poklicala na pot, je po postanku v Jeruzalemu spet zasijala in modri so se je razveselili. »To je veselje človeka,« piše papež, »kateremu božja luč zasije v srce in ki sme videti, da se njegovo upanje uresničuje. To je veselje človeka, ki je našel in bil najden.« Zdaj so modri na cilju. »Stopili so v hišo in zagledali dete z Marijo, njegovo materjo. Padli so preden in ga počastili« (Mt 2,11). V tem stavku zbujajo pozornost, da manjka sveti Jožef, s čigar zornega kota je Matej pisal svojo pripoved o otroštvu ... Matej ima prav, saj se

s tem spominja na deviško rojstvo in označuje Jezusa za božjega Sina ...

Modri se pred kraljevimi otrokom priklonijo do tal, to se pravi, da se pred njim vržejo na tla. Takšna počastitev se izvrši pred Bogom-Kraljem. Na tej osnovi je mogoče razumeti tudi darove, ki jih modri prinašajo. Niso uporabna darila, ki bi bila za sveto Družino v tem trenutku koristna. Darovi izražajo isto kakor poklonitev do tal. Darovi izpovedujejo kraljevsko visokost tistega, kateremu so poklonjeni ... Cerkevno izročilo je v več različicah razumelo, da so v teh darovih upodobljene trije vidiki Kristusove skrivnosti: zlato kaže na Jezusovo kraljevanje, kadilo na božje sinovstvo, mira na skrivnost njegovega trpljenja.« S svojim rojstvom, s svojim oznanjevanjem, predvsem pa s svojim trpljenjem, smrtjo in vstajenjem, nas uči zvestobe, ki vodi v večno življenje.«

✚ **Silvester ČUK**

[silvester.cuk@ognjisce.si]

